

در یادداشتی از مهسا قربانی، عضو هیات علمی دانشگاه علامه؛

نقش اثرگذار تامین مالی جهت حمایت از شرکت های دانش بنیان

بازار سرمایه، می‌تواند نقش مهمی در تامین مالی و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در اقتصاد ایفا کند.

به گزارش خبرنگاران گروه بازارسرمایه گزارش خبر، مهسا قربانی، عضو هیات علمی دانشگاه علامه و مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان سپهریوم راد در یادداشتی در خصوص «جایگاه شرکت‌های دانش‌بنیان در بازار سرمایه» نوشت:

شرکت‌های دانش‌بنیان به عنوان موتور محرک اقتصاد دانش‌بنیان، نقشی کلیدی در توسعه اقتصادی و پیشرفت تکنولوژی کشور ایفا می‌کنند. این شرکت‌ها با اتکا به نوآوری و خلاقیت، ایده‌های نو را به محصولات و خدمات قابل عرضه تبدیل کرده و به حل چالش‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی کمک می‌کنند.

این شرکت‌ها با توجه به ماهیت نوآورانه خود، فرصت‌های شغلی جدیدی را به خصوص برای جوانان تحصیلکرده ایجاد کرده و با تولید محصولات و خدمات فناورانه، زمینه صادرات و ارزآوری برای کشور را فراهم و با بکارگیری دانش و فناوری روز دنیا، به ارتقای سطح فناوری کشور کمک و با تولید محصولات داخلی، وابستگی به واردات را کاهش می‌دهند.

در همین حال، بازار سرمایه، می‌تواند نقش مهمی در تامین مالی و حمایت از شرکت‌های دانش بنیان ایفا کند. این شرکت‌ها با ورود به بازار سرمایه، می‌توانند به منابع مالی مورد نیاز خود برای توسعه و گسترش فعالیت‌هایشان دست پیدا کنند.

شرکت‌های دانش‌بنیان با ورود به بورس، ملزم به رعایت قوانین و مقررات شفافیت اطلاعاتی می‌شوند که این امر به افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران کمک و برند و نام تجاری خود را به جامعه معرفی کرده و به ارتقای جایگاه خود در بازار کمک می‌کنند.

ارزیابی دقیق ارزش این شرکت‌ها به دلیل ماهیت نوآورانه و دارایی‌های نامشهود آنها دشوار است. نوسانات بازار سرمایه می‌تواند بر عملکرد و قیمت سهام این شرکت‌ها تاثیر منفی بگذارد. به دلیل تعداد سهام کم و سهامداران محدود، ممکن است نقدشوندگی سهام این شرکت‌ها در بورس پایین باشد.

ایجاد بازاری اختصاصی برای معاملات سهام شرکت‌های دانش‌بنیان می‌تواند به افزایش نقدشوندگی و شفافیت معاملات این شرکت‌ها کمک کند. ارائه تسهیلات و مشوق‌های مالیاتی و گمرکی به شرکت‌های دانش بنیان حاضر در بورس نیز می‌تواند به رونق و توسعه این بازار کمک کند.

البته باید اذعان داشت، افزایش آگاهی و دانش سرمایه‌گذاران و فعالان بازار سرمایه نسبت به شرکت‌های دانش‌بنیان و مزایای سرمایه‌گذاری در آنها از اهمیت بالایی برخوردار است.

طبق گزارش‌های مختلف، تا پایان سال ۱۴۰۲ تعداد شرکت‌های دانش بنیان در ایران به ۱۰ هزار شرکت رسیده است. همچنین، مجموع فروش این شرکت‌ها در سال ۱۴۰۲ به ۵۱۷ هزار میلیارد تومان رسیده است.

آمارها نشان می‌دهد، سهم شرکت‌های دانش بنیان از تولید ناخالص داخلی در سال ۱۴۰۲ به ۷.۶۲ درصد و صادرات آنها در سال ۱۴۰۲ به ۶۵۰ میلیون دلار رسیده، به طوری که ۲۷۵ هزار نفر در این شرکت‌ها مشغول به کار هستند.

همچنین ۵۰ درصد شرکت‌های دانش‌بنیان بعد از سال ۱۳۹۲ تاسیس شده‌اند. ۷۰ درصد فروش زیر ۵ میلیارد تومان دارند و ۱۹ درصد متوسط و بزرگ بوده و بیش از ۱۰۰ نفر نیروی کار دارند.

از سویی دیگر، ۴۸ درصد شرکت‌های دانش بنیان، کمتر از ۱۰ سال عمر دارند و ۳۲ هزار و ۳۶۹ پرونده برای دریافت تاییدیه دانش بنیان ارزیابی شده است. تعداد ۶۶۹۵ شرکت موفق به دریافت تاییدیه دانش‌بنیان شده‌اند و ۲۲ درصد از اعضای هیات مدیره و ۱۲ درصد از مدیران عامل این شرکت‌ها را زنان تشکیل می‌دهند.

بیشترین تعداد شرکت‌های دانش بنیان در حوزه نرم‌افزار و فناوری اطلاعات و ماشین آلات و تجهیزات پیشرفته فعالیت می‌کنند. بیشترین تعداد شرکت‌های نوپا در حوزه فناوری زیستی، کشاورزی و صنایع غذایی و دارو و فعالیت‌های شیمیایی هستند.

بر اساس آمارها، تهران با ۴۲۶۴ شرکت بیشترین تعداد شرکت‌های دانش بنیان را در بین استان‌های مختلف دارد و تانکون، حدود ۵۰ شرکت‌ها در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده‌اند.

شرکت‌های دانش بنیان بوسیله در حوزه‌های مختلفی از جمله فناوری اطلاعات و ارتباطات (شرکت‌های فعال در زمینه‌های نرم‌افزار، سخت افزار، شبکه و مخابرات)، فناوری‌های زیستی (داروسازی، کشاورزی، پزشکی و محیط زیست)، فناوری‌های نانو (مواد، انرژی، پزشکی و محیط زیست)، فناوری‌های

پیشرفته (هوافضا، هسته ای، رباتیک و لیزر)، مواد پیشرفته (شیمی، پلیمر، کامپوزیت)، صنایع غذایی (تولید، فرآوری و بسته‌بندی مواد غذایی)، صنایع معدنی (اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی)، خدمات (مشاوره، آموزش، مهندسی و بازرگانی) فعالیت دارند.

برخی از شرکت‌های دانش‌بنیان بورسی شامل شرکت فناوری اطلاعات و ارتباطات مبنا (ارائه دهنده خدمات نوین در حوزه ICT)، شرکت دانش‌بنیان هپکو (تولیدکننده تجهیزات سنگین معدنی و راهسازی)، شرکت داروسازی الحاوی (تولیدکننده داروهای خاص و پیشرفته)، شرکت زیست فناوری سیناژن (تولیدکننده محصولات بیوتکنولوژی)، شرکت مهندسی سامانه‌های ناوبری هوایی (تولیدکننده سامانه‌های ناوبری هوایی) است.

شرکت‌های دانش بنیان می‌توانند خدمات متنوعی را به بورس اوراق بهادار ارائه دهند که به طور کلی در دسته‌های خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات، ارائه راهکارهای نرم افزاری، توسعه زیرساخت‌های امن، ارائه خدمات مشاوره‌ای، خدمات مالی، ارائه خدمات تحلیل داده، ارائه خدمات مشاوره‌ای، ارائه خدمات رتبه بندی اعتباری، خدمات هوش مصنوعی، ارائه راهکارهای تشخیص تقلب، ارائه راهکارهای تحلیل داده، ارائه خدمات رباتیک، خدمات آموزشی، ارائه دوره‌های آموزشی، ارائه خدمات مشاوره‌ای، ارائه خدمات طراحی و توسعه وب و ارائه خدمات پشتیبانی فنی قرار می‌گیرند.

مزایای استفاده از خدمات شرکت‌های دانش بنیان برای بورس شامل موارد زیر است:

افزایش کارایی و راندمان با استفاده از راهکارهای نوین و فناورانه

کاهش هزینه‌ها با خودکارسازی فرآیندها و بهینه سازی منابع

افزایش شفافیت و انصاف با استفاده از ابزارهای تحلیل داده و تشخیص تقلب

افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران با ارائه خدمات با کیفیت و ارتقای سطح دانش فعالان بازار

شرکت‌های دانش بنیان می‌توانند در زمینه‌های مختلفی چون طراحی و توسعه سامانه‌های آزمون آنلاین، ارائه خدمات هوش مصنوعی به برگزاری آزمون‌های بورسی کمک کنند.

سامانه‌های آزمون آنلاین می‌توانند برای برگزاری آزمون‌های مختلف بورسی به صورت آنلاین مورد استفاده قرار گیرند.

مزایای استفاده از این سامانه‌ها شامل صرفه‌جویی در زمان و هزینه، افزایش امنیت و سرعت تصحیح پاسخنامه‌ها و امکان برگزاری آزمون در هر زمان و مکانی است.

از هوش مصنوعی می‌توان برای نمره‌دهی خودکار به پاسخنامه‌ها، تشخیص تقلب و ارائه گزارش‌های تحلیلی از نتایج آزمون‌ها استفاده کرد. این امر می‌تواند به ارتقای دقت و سرعت نمره‌دهی، کاهش خطاهای انسانی و شناسایی نقاط قوت و ضعف داوطلبان آزمون‌های بورسی کمک کند.

شرکت‌های دانش بنیان می‌توانند خدمات احراز هویت داوطلبان آزمون‌های بورسی را به صورت آنلاین ارائه دهند، این امر می‌تواند به افزایش امنیت و جلوگیری از سوء استفاده کمک کند.

این شرکت‌ها می‌توانند خدمات پشتیبانی فنی سامانه‌های آزمون آنلاین و سایر تجهیزات مورد استفاده در برگزاری آزمون‌ها را ارائه دهند، این امر می‌تواند به رفع مشکلات فنی احتمالی و تضمین حسن انجام برگزاری آزمون‌ها کمک کند.

همچنین، شرکت‌های دانش‌بنیان با ارائه خدمات مشاوره‌ای در زمینه طراحی و برگزاری آزمون‌های بورسی به سازمان بورس و اوراق بهادار می‌توانند به ارتقای کیفیت و کارایی برگزاری آزمون‌ها کمک کنند.

با توجه به نقش مهم و روزافزون شرکت‌های دانش‌بنیان در اقتصاد و بازار سرمایه، ضرورت دارد از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های این شرکت‌ها در جهت ارتقای کیفیت و کارایی بازار سرمایه استفاده شود.